herpy

FROSKER

Cinnamon Frog

Nyctixalus pictus

Nyctixalus pictus er en liten, nattaktiv trefrosk fra regnskogene på Borneo og Palawan. Den er kanelbrun til rødbrun med små hvite til gule flekker og blir 3-4 cm. Arten yngler i vannfylte hulrom, har ingen fast ynglesesong og avles forholdsvis lett i et terrarium med en liten vanndel.

Familie: Rhacophoridae

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3-4 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**3-6 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Temperatur, natt	**20-23 °C**
Luftfuktighet	**80-100 %**
Vann	**Vanndel** dybde 5-8 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**På blader over vann**
Kjønnsmoden	**8-12 mnd.**
Egg per legging	**3-10**
Klekking	**14 dager**
Larvetid	**50 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Nyctixalus pictus er en slank, langbeint trefrosk med spiss snute og tydelig trommehinne. Ryggen er kanelbrun til rødbrun med små hvite til gule flekker, og fingre og tær har brede hefteskiver. Fingrene har ingen svømmehud, mens tærne har delvis svømmehud. Øynene er store.

Arten blir 3-4 cm fra snute til kloakk, og hunnene er en smule lengre og bredere enn hannene.

Taksonomien er endret de siste årene. Bestander fra fastlandet og Singapore, som tidligere ble regnet til arten, føres nå som *Nyctixalus crypticus*, og bestander fra Sumatra som *Nyctixalus anodon*. Dyr i handelen er ikke alltid sikkert bestemt, og pasningen her bygger på dyr i fangenskap som kan høre til en av de nært beslektede artene. Kravene er likevel de samme.

Arten har ingen kjent giftig hudsekret, men vask som alltid hendene før og etter arbeid i terrariet.

Levealderen er ikke dokumentert; 3-6 år i fangenskap er et anslag ut fra andre små trefrosker.

Utbredelse og leveområde

Nyctixalus pictus finnes på Borneo, hvor den er kjent fra Brunei, Malaysia (Sarawak og Sabah) og Indonesia (Kalimantan), og på Palawan i Filippinene. Den finnes også på Bunguran i Natuna-øyene. Bestandene på fastlandet og på Sumatra hører nå til andre arter, og funn fra India, Vest-Malaysia og Vietnam er tvilsomme.

> **Naturlig utbredelse:** Brunei, Indonesia, Malaysia og Filippinene.

LEVEOMRÅDE

Nyctixalus pictus lever i busk- og undervegetasjonen i urørt og sekundær regnskog, mest under 700 m over havet. På Borneo er arten funnet opptil 1.650 m. Den er nattaktiv og skjuler seg på blader og greiner om dagen.

Arten yngler i vannfylte hulrom i trær og i råtnende stammer, hvor rumpetrollene utvikler seg i små, fiskefrie vannsamlinger. Arten er utbredt, men ikke vanlig. Truslene er tap av skog til landbruk og skogshogst.

Klimaet i lavlandsskogene på Borneo er varmt og fuktig hele året.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Et terrarium på 45 × 45 × 45 cm er nok til tre voksne dyr, men et større, rikt beplantet paludarium er det beste hjemmet. Arten trives i en halvt akvatisk innredning, der en del av bunnen er vann, og resten er fuktig bunn med greiner og planter.

Gi mange loddrette og skrå greiner, planter med store blader og bromelier, som etterligner de vannfylte hulrommene arten yngler i. Bunnen kan være en fuktholdende, levende bunn med sphagnum og visne blader. Sett et glatt stykke tre som er bløtt av å ha ligget i vann, på skrå opp av vannet mot en sidevegg, slik at hunnen kan legge egg rett over vannlinjen. Lokket må være av nett, slik at luften ikke står stille.

TEMPERATUR

Hold terrariet på 24-27 °C om dagen, og la det falle til 20-23 °C om natten. Arten tåler et nattefall på opptil 10 °C, så vanlig romtemperatur om natten er fint. Unngå at temperaturen kommer over 28 °C over lengre tid, og mål med et digitalt termometer. Et lysrør over terrariet gir vanligvis den ekstra varmen som trengs om dagen; varmelamper er sjelden nødvendige. Arten trenger ikke vinterdvale.

Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være svært høy, 80-100 %. Spray terrariet hver dag, helst sent på dagen like før eller etter at lyset slukkes, med avklort springvann, regnvann eller osmosevann. Den daglige sprayingen er også det som får arten til å yngle. La bladene tørke litt opp i løpet av dagen, slik at luften ikke blir stillestående.

VANN OG VANNKVALITET

Terrariet må ha en fast vanndel på 5-8 cm dybde som tar en god del av bunnen. Vannet må være rent og avklort og ha samme temperatur som luften. Skift en del av vannet jevnlig, og skift alt vannet så snart det blir skittent. Bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler i nærheten av vannet, fordi amfibier tar opp stoffer gjennom huden. Gi dyrene utganger fra vannet i form av greiner og kork, slik at de nyforvandlede froskene lett kommer opp.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv, og UVB er valgfritt. Et svakt UVB-rør med skyggefulle steder å trekke seg tilbake til er et godt valg: det gir litt varme og hjelper med døgnrytmen. Bruk i tillegg LED-lys som er kraftig nok for plantene, og hold en fast døgnrytme med omtrent 12 timers lys.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Nyctixalus pictus spiser levende insekter. Voksne dyr tar små sirisser og andre fôrinsekter i passende størrelse, og unge frosker tar sirisser på omtrent 6 mm. Gi små porsjoner flere ganger i uken, og fjern fôrdyr som ikke blir spist. Pudre fôret med kalk, og gi et vitamintilskudd med D3 noen ganger i måneden. Flytende fôrskåler hindrer at fôrdyrene gjemmer seg i bunnen eller drukner.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er nattaktiv og sky. Om dagen sitter den skjult mellom bladene, og om natten er den aktiv på greiner og blader. Hannene kaller. Et par eller en liten gruppe kan holdes sammen i et romslig terrarium med mange sitteplasser. Kjøp flere unge dyr, siden kjønnene ikke kan skilles.

Froskene skal så vidt mulig ikke håndteres, fordi huden er tynn og følsom. Må den flyttes, bruk en fuktig plastboks.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er en smule lengre og bredere enn hannene. Unge dyr kan ikke kjønnsbestemmes, men hannene kan begynne å kalle allerede fire måneder etter at de har forlatt vannet, lenge før de yngler. Kjøp derfor flere dyr, slik at begge kjønn er med. Kaller en frosk, kan den flyttes til et midlertidig terrarium, og de dyrene som blir igjen uten å kalle, er sannsynligvis hunner. Avl er lite sannsynlig før omtrent 8 måneders alder.

PARRING

Arten har ingen fast ynglesesong og yngler når dyrene er i god kondisjon og begge kjønn er til stede. Daglig spraying sent på dagen, omtrent når lyset slukkes, fremmer ynglingen. Regnkammer og spraying i flere timer er unødvendig og belaster froskene. Paringen skjer om natten i amplexus.

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen legger 3-10 klebrige egg om natten, helst på et glatt, bløtt stykke tre som står på skrå opp av vannet mot en sidevegg. Eggene sitter rett over vannlinjen. Fjern dem med en pinsett, en skje eller et stivt stykke plast, og legg dem i en petriskål med så mye vann at eggene er omgitt, men ikke dekket. Dekk til skålen, slik at eggene ikke tørker ut.

Eggene klekkes etter omtrent to uker, og alle rumpetrollene er som regel ute i løpet av et døgn eller to. Rumpetrollene blir i petriskålen i 2-4 dager; fjern overskytende gelé og skift en del av vannet med avklort vann.

Rumpetrollene flyttes til en kasse på omtrent 40 × 30 × 20 cm med lokk. Begynn med 2 cm vann, og øk dybden til omtrent 8 cm. Vannet må være avklort og 21-27 °C, gjerne omtrent 24 °C. Et par tørkede eikeblader gir skjul, og garvesyren fra bladene virker antibakterielt. Strø en blanding av pulverisert spirulina og chlorella på vannet, og spray slik at den synker. Vannet skal være lysegrønt når algene er tilsatt. Se til fôret hver tredje til fjerde dag, og gi mer etter behov. I starten fylles det på litt vann ved hver fôring; fra tredje uke skiftes et par liter ved hver fôring i stedet.

METAMORFOSE

Rumpetrollene er ferdige med forvandlingen etter omtrent 50 dager. Tallet varierer med temperaturen og de enkelte rumpetrollene. Oppdrettes rumpetrollene sammen, strekker metamorfosen seg over et par uker.

Når forbena kommer, slutter rumpetrollene å spise. Senk vannstanden, legg kork eller greiner i vannet, og ha lokk på, slik at de nyforvandlede froskene ikke slipper unna.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene kan holdes sammen i plastbakker på omtrent 20 liter med et par centimeter vann, greiner og flytende korkbark. Gi små sirisser på omtrent 6 mm i flytende fôrstasjoner, støvet med kalk og vitaminer. Sorter etter størrelse, slik at de minste ikke blir utkonkurrert.

Helse og vanlige feil

Vanlige problemer hos små trefrosker i terrarier er:

- Uttørking og for høy temperatur. Tegnene er sløvhet og rynket hud. Hold øye med termometer og hygrometer.

- Smittsomme sykdommer og parasitter, særlig hos ville dyr. Hold nye dyr i karantene, og bruk separate redskaper.
- Ensidig kost eller mangel på kalk og D3, som kan gi beinsvekkelse. Varier fôret.
- Skittent vann i vanndelen, som gir hudinfeksjoner. Skift vannet jevnlig.

Søk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken slutter å spise, har sår eller hevelser, eller sitter matt på bunnen.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.